

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (laserate) vsprejema upravnistvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 41.

V Ljubljani, v soboto 20. februarija 1897.

Letnik XXV.

Somišljeniki pozor!

Večina prvotnih volitev izvršila se bode s prihodnjim tednom. Opozarjamo zlasti somišljenike v trebanjsko-kočevskem in notranjskem kmetskem okraju, da napno vse sile in da se zlasti nikjer ne zanašajo na nebržnost nasprotnikov. Po taki zaupljivosti smo zgubili sicer sigurne Rovte v logaškem okraju. Nismo navezani na rovtarske glasove, toda le, če somišljeniki drugod strogo storijo svojo dolžnost, potem nam je zmaga v notranjskih kmetskih občinah sigurna. — Sramotno bi bilo za cel slovenski narod, če bi v zavedni Notranjski zmagal — star nemškutar Garzarolli!

Ravno tako, kakor na Notranjskem, je tudi v trebanjsko-kočevskem volilnem okraju vsak glas važen. Doslej izvršile so se prvotne volitve tam splošno ugodno za katoliško narodno stranko. Le brezbržnost vlastnem našem taboru zamore položaj obrniti nasprotnikom v korist in pomagati do zmage večnemu kočevskemu kandidatu Višnikarju! Nerazumno bi bilo za slovenskega kmeta, če bi namesto izkušenega zastopnika kmetskih koristi, uzornega strokovnjaka Povšeta, volil uradnika Višnikarja, katerega v dosedanjem mestnem volilnem okraju več ne marajo. — Torej pozor volilci!

Deželni zbor kranjski.

(IX. seja dne 19. febr.)

(Konec.)

Razprava o tej zadevi je bila zelo obširna.

Poslanec pl. Lenkh je povdarjal važnost takega poskuševališča, kjer se bodo vino, semena in druga živila kemiško preiskavala, ter opozarja, naj bi se glede določanja tarifov oziralo tudi na one, ki bi ne mogli zmagovati visokih taks.

Deželni predsednik baron Hein omenja, da se najbrže ne bo še tako hitro napravilo poskuševališče, ker ni dosedaj še nikogar imenovanega, ki bi hotel vsprejeti tak zavod v svojo oskrb; vlada je namreč pripravljena podpirati tak zavod in deželni odbor isto pravi. Dostavlja pa tudi, da se mu zdi prispevek, ki ga je pripravljena dati dežela v ta namen, dozdej nedostaten v primeri s stroški, katere bi povzročevalo ustanovljenje in vzdrževanje takega zavoda.

Poslanec Povše zagovarja deželni odbor, da je v tem vprašanju korektno postopal, ker je odgovoril na od vlade stavljeno vprašanje. Nadalje obširneje razpravlja o pomenu takega poskuševališča, o katerem je prepričan, da mu je kmetijsko ministerstvo naklonjeno, ter se zato nadeja, da se bo zadeva kmalu povoljno rešila za deželo.

Razprave so se vdeležili še poslanci Murnik, vitez Langer in Lenarčič, ki je stavil resolucijo, v kateri se zahteva, naj se poskuševališče napravi že v prvi polovici tekočega leta.

Poročevalec Kalan zagovarja sklep finančnega odseka nasproti pomiselkom deželnega predsednika, rekoč, da na podlagi od vlade stavljenega vprašanja finančni odsek ni mogel drugače postopati, kakor da se je pridružil predlogu deželnega odbora.

Glede resolucije poslanca Lenarčiča omenja poročevalec, da je pač želja vseh poslancev, naj se poskuševališče kakor hitro mogoče osnuje, vendar nikakor ni misliti, da bi bilo mogoče že tekom prvega polletja ta zavod osnovati, zato da bi le v tem slučaju priporočal resolucijo, ako bi se omenilo, naj se poskuševališče osnuje prej ko mogoče, s čemur je bil posl. Lenarčič zadovoljen. Na to je bil vsprejet predlog dež. odbora s spremenjeno resolucijo posl. Lenarčiča.

Posl. Modic v imenu fin. odseka poroča o prošnji županstva v Sečih za podporo k uravnavi potoka Ljuše in občinske poti, ter nasvetuje, naj

dež. odbor po dež. hidrotehniku preišče razmere na lici mesta ter po potrebi dovoli 200 gld. podpore.

Prošnja občine Polhov Gradec za podporo k nasipanju ceste do Črnega Vrha se izroči dež. odboru v primerno rešitev. (Por. Modic.)

Posl. dr. Papež poroča o prošnji županstva v Postojni za podporo k napravi vodovoda ter nasvetuje, naj deželni odbor, če se pokaže potreba, dovoli primerno podporo.

Posl. Pakiž izraža nevoljo prebivalstva, da nekatere prošnje zastajajo leta in leta nerešene, nasprotno pa se nekatere mnogo hitreje rešujejo. Tako leži prošnja vasi Vinica že nekaj let. Toraj naj dež. odbor rešuje prošnje po vrsti, kakor prihajajo.

Posl. Povše odgovarja kot dež. odbornik, da je nemogoče ustreči ob enem stoterim prošnjam za vodovode, ker nedostaja denarja in hidrotehničnih močij. Prošnja Janeza Adamiča za podporo za čiščenje požiralnikov v Ponikvah pri Dobrepoljah se izroči dež. odboru z naročilom, da o priliki dež. hidrotehnik ogleda požiralnike ter nasvetuje potrebna dela.

Posl. Pakiž toplo priporoča to prošnjo, ker Adamič vsako leto trpi veliko škodo po povodnjih.

Poslanec Schweiger prosi deželni odbor, naj bi se pri razdelitvi posebno oziral na Radovico. — Obvelja.

Poslanec dr. Majaron v imenu upravnega odseka poroča o načrtu zakona glede uravnave zdravstva za kranjska zdravilišča.

Poslanec baron Schwegel nasvetuje v § 1. dostavek, katerega je podpiral posl. dr. Papež in ga je zbornica soglasno vsprejela.

Načrt zakona se glasi:

Zakon z dne veljaven za vojvodino Kranjsko, s katerim se ustanavljajo načelna določila o uravnavi zdravstva za obstoječa zdravilišča (kopališča, letovišča i. dr. t. n.) na Kranjskem.

LISTEK.

Volitev.

Kandidat.

Pismo brez dne in leta, ker velja za vsako volitev.

Dragi prijatelj!

Ako si domišljaš, da živiš zaupanje soobčanov ali sploh sodržavljanov, kandiduj. Kandiduj v državni ali deželni zbor, v občinski zastop ali kot volilni mož, pa niti tega ni treba, popolnoma zadosti je, da kandiduješ samo v cestni zastop.

Videl boš tedaj, koliko je vredno tisto splošno zaupanje.

Ako si dotlej mislil, da si poštenjak, — prazne sanje! Nasprotniki zdelali Te bodo tako, da boš z zavistjo zrl na najhujšega razbojnika, kajti on bode v primeri s Teboj nedolžno jagnje.

Mene je zaupanje soobčanov naredilo kandidatom. Sicer mi hočejo poveriti samo mandat volilnega moža v peti kuriji, toda to zadostuje popolnoma, da sedaj vem, kako zaničevanja vreden značaj me diči.

Ni še temu teden dnij, ko je priobčila „Narodna Trobenta“ ta le dopis iz naše občine:

„(Javno vprašanje) Janezu Volilec, ki teži za tem, da bi ga izbrali volilnim možem v peti kuriji. V naši občini je pet vasij, vsaka hoče imeti pošto. Naj nam Janez Volilec pové, za katero pošto bode delal njegov kandidat v državnem zboru, sicer ga moramo imenovati čisto navadnega klerikalnega sleparja.“

Pismo brez znamke, katero je dobila moja žena, glasi se:

„Ako bo Vaš mož res tako nesramen, in bo volil klerikalca, ne bo teden po volitvi več pri življenju ne ena Vaših rac.“

Zapomnite si to!

Več dobromislečih.“

Sedaj si pa lahko misliš, kako stališče imam doma, saj Ti je znano, kako ponosna je moja žena na lepe naše race.

„Narodna Trobenta“ trdila je, da je naš kandidat sovražnik privatne lastnine.

Nasprotni agitatorji porabili so to precej, ter mene proglasili kot največjega sovražnika privatne lastnine.

Ako stopim sedaj k sosedu v hišo, navadno zapazim, kako ta ali oni izmed domačih hiti zaklepat skrinje in shrambe. Seveda, saj je v hiši neprijatelj privatne lastnine.

Poslali so mi na dom tudi Jakoba Zaletela, kateri mi je prebral petdeset vprašanj, na katera moram odgovoriti v treh dneh, sicer me javno po listih proglase kot neizobraženega nevedneža.

Med drugimi vprašanji odgovoriti mi je tudi na sledeči:

„Ali so „Zvonovi“ beletristi najslavnejši slovenski pisatelji, ali je mogoče, da pridejo še slavnnejši za njimi?“

Kaj je privatna lastnina; nje prijatelji in sovražniki?“

Ta zadnji odgovor bi se natisnil v „Slov. Narod“, kateri upa na ta način dobiti pojasnila v tem važnem vprašanju, ki mu je do danes nejasno.

Popisal sem Ti torej svoje težavno stališče.

Ako hočeš mirno živeti, ne kandiduj nikoli, — ali pa se ne zmeni za to, kar pišejo in govore o Tebi nasprotniki.

To ti svetuje Tvoj

Janez Volilec.

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§ 1. Za zdravnišča (kopališča, letovišča in druge takšne naprave), obstoječa v vojvodini Kranjski, sme deželni predsednik, dogovorivši se poprej z deželnim odborom in zasllišavši dotične udeležence, določiti zdravniški okraj in oziraje se pri tem na nastopna načelna določila, izdati posebne zdravniške ređe ali pravilnike.

Dokler se ne izdado takšni zdravniški reði, ostanejo določila že zdaj obstoječih zdravniških pravilnikov v veljavnosti.

§ 2. Zdraviške stvari v zdravniških (kopaliških, letoviških in drugih takšnih napravah) oskrbujejo zdravniške komisije.

§ 3. V zalaganje za zdravništvo potrebnih stroškov je zdravniška komisija upravičena pobirati zdravniško davščino (zdraviško in glasbeno takso ali odredbino).

§ 4. Zdraviško davščino (zdraviško in glasbeno takso) plačujejo v vsakem zdravnišču (kopališču, letovišču in v vsaki takšni napravi) po natančnejših določilih onod obstoječega zdravniškega reda zdravniški gostje.

Za zdravniške goste se štejejo v obče, brez ozira na svoje državljanstvo in občinsko domačinstvo, vsi obiskovalci zdravniškega okraja, ki se ob zdravniški dobi mudé v zdravniškem okraju nad gotov v zdravniškem redu natančneje določen čas.

Kateri zdravniški gostje so oproščeni od plačevanja zdravniške davščine, to je določeno v zdravniškem redu.

§ 5. Zdraviške davščine (zdraviške in glasbene takse) se smejo potirjati s političnim izvršilom.

§ 6. Ta zakon stopi takoj v veljavnost, in Mojemu ministru za notranje stvari je naročena njegova izvršitev.

Poslanec Jelovšek poroča o cesti od Bernika do Vodic in v imenu upravnega odseka nasvetoje:

Visoki deželni zbor izvoli na podstavi § 23., točka 3., zakona z dne 28. julija 1889. l., dež. zak. št. 17, skleniti:

1. Deloma na novo narejena, v cestnih okrajih Kranj in Kamnik se nahajajoča, od Spodnjega Bernika do Vodic držeča cesta se uvrsti med okrajne ceste.

2. Kamniškemu okr. cestnemu odboru dovoli se v pokritje stroškov za izvršitev še potrebnih del podpora 1500 glđ. iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, da izvrši ta dva sklepa.

Dalje nasvetuje poslanec Jelovšek v imenu upravnega odseka:

1. V cestnem skladovnem okraju Ljubljanska okolica se nahajajoča občinska cesta, ki se pri Cikavi od Ljubljansko-Novomeške državne ceste med klm. 16-0 in 16-2 odcepi in drži mimo male Stare Vasi in Velike Stare Vasi do meje selske občine

Polica, z njenim razpotjem pri Mali Stari Vasi, držečim čez Dolenje Duplice do stika z imenovano državno cesto na Stehanu, se uvrsti med okrajne ceste.

2. Deželnemu odboru se naroča, da izvrši ta sklep.

Obvelja brez ugovora.

Istotako obvelja predlog:

1. V cestnem okraju Ljubljanska okolica in v ozemlju mesta Ljubljane se nahajajoča občinska cesta, ki se nasproti podružne cerkve Sv. Jerneja v Spodnji Šiški od Ljubeljske državne ceste odcepi in se stika pri Bežigradu z Dunajsko državno cesto, se uvrsti med okrajne ceste.

2. Deželnemu odboru se naroča, da izvrši ta sklep.

Konečno poroča poslanec Povše o prošnji posestnikov na Suhi za uvrstitev mostu čez Soro in dotične občinske poti med okrajne ceste ter nasvetoje, naj deželni odbor o tem zaslíši cestni odbor in v prihodnjem zasedanju poroča.

Prihodnja seja v sredo.

Naši nasprotniki.

(Izv. dopis s Štajerskega.)

Ako si ogledujemo katoliško gibanje po slovenskih krajih, zlasti na Kranjskem in Štajerskem, moramo odkritosrčno priznati, da smo štajerski Slovenci zadej za svojimi sosedi. Res, nekaj se je tudi že pri nas storilo, ali ona živahnost, oni vsestranski napredek katoliške stvari, katerega občudujemo na Kranjskem, se še ni vzbudil tukaj. Pač v teoriji povdarjamo tudi mi kaj močno katoliško načelo in obsojamo nasprotnike katoliške ideje, ali v praksi še vedno preveč rabimo narodnostno načelo kot merilo za obsoj svojega in tujega delovanja. In to je ravno zakrivilo, da nismo spoznali tako dolgo in deloma še zdaj ne spoznavamo svojih nasprotnikov, kateri se trudijo na vso moč zadušiti vsako vzbujenje katoliške zavesti.

Toda zaman, dolgo več ne bo, da se bo tudi pri nas vzbudilo ljudstvo ter začelo ceniti visoko, nad vse sveto vero kot svoj najdražji zaklad in si vtemeljilo ž njo svojo pravo srečo. Sprevidelo bo, da mu te ne bodeta nikdar prinesla liberalizem in socijalna demokracija, nasprotno bo uvidelo, da sta to dva nasprotnika, ki vničujeta njegovo moč. Prvi mu jemlje zdravo razsodnost ter, ga mami z liberalnimi frazami, a drugi bi mu rad spodnesel noge, da ne bi mogel priti na pot pravega blagostanja, pravega napredka. Če tudi sta si ta dva naša nasprotnika malo podobna po zunanosti, v kateri nastopata, vendar se družita po duhu, ker imata oba po svojem bistvu isto smer, ljudstvu iztrgati iz srca vero ter ga potem prepustiti človeškim strastem. Ali ni to res? Le glejmo!

Liberalizem je pri nas razširjen med svetnim razumníštvom. To je brezbržno za cerkev, vsaj ne priznava versko načelo kot absolutno načelo, česar

nikdo ne taji. Pač pa je narodno. Oni del razumníštva, ki se je odtujil svojemu narodu ter se pomemčuril, ne škoduje več tako neznosno veliko. Nemčurji sovražijo slovensko narodnost ter jo zatirajo, kjer le morejo. To pa ni pot, da si bi pridobili zanesljivih privržencev, ker sovraštvo rodi zopet le sovraštvo. Res, oni bogati nemčurji, ki imajo dolžnike, izkoriščajo dobro ta vpliv ob volitvah. To je na vsak način škoda, vrhu tega tudi jako krivično in breznačajno postopanje, zatiranje tujega prepričanja, katero bi se moralo spoštovati od vsakega, če tudi je popolno drugega mišljenja. To je naravnost surovost. Da se takim tiranom nasprotuje s peresom in besedo, bo vsakdo odobral, ako mirno sodi. V tem imata oba slovenska politična lista, ki izhajata na Štajerskem, „Slov. Gospodar“ in „Domovina“, zaslug. „Slov. Gospodar“ že trideset let vrlo drami in budi štajerske Slovence, naj nikar ne zabijo, da je častno biti slovenske krvi. Pred par leti se mu je pridružila „Domovina“ ter ga podpirla v tej nalogi. Tudi njej se mora priznati, da je storila nekaj v tem oziru. Toda nemčurjev gospodvalcev ni ravno tako veliko število. Več je onih, ki so se radi kruha izneverili svoji narodnosti. Ti so prodali za kos kruha svoje prepričanje. Pač ne služijo drugega, kakor pomilovalen pogled na svoje duševno uboštvo.

A veliko večji je vpliv narodno zavednega razumníštva. To nam mnogo več škoduje. Temu je narodnost ideja nad vse, versko idejo smatra samo za zasebno stvar. V narodnostnem oziru tudi v resnici še kaj stori. Ze to je nekaj vredno, da se ne sramuje svoje narodnosti, ne, nikakor, temuč ponaša se celo ž njo pred svetom. Tudi prireja veselice, slavnostne večere, zabave in vabi k tem včasih tudi zastopnike priprostega ljudstva. Ti se slavijo kot zavedni možje. Kaj pa, tu in tam se tudi spominjajo sv. Cirila in Metoda ter zbirajo doneske za narodno šolo, kar je edino realne vrednosti, dočim so vse lepe besede brez trajnega pomena, ker so kmalu zopet pozabljene in ker o njih ogromna večina preprostega ljudstva ničesar ne zve. Pa mogoče je, da se oni prostaki, ki so prisotni pri takih veselicah, navdušijo. Mogoče je in lepo je, ako se jim vzbudijo čustva za narodno stvar, a mogoče je tudi, da se privadijo modernemu lahkóživju, katero se opazuje na takih veselicah, ter se tako odtujejo prirostenemu življenju, kar je naravnost škodljivo. Kdo more trditi, da se ne more kaj takega zgoditi, in če se oziramo na vsakdanjo skušnjo, bi se že dalo bržčas navesti slučajev, v katerih je bila ta in ona narodna veselica za tega in onega kmeta ali fanta začetek njegovega propada. Na vsak način, prosta zabava ob takih priložnostih, ki je prikrojena po modernem, v tem res prav liberalnem duhu, ne bo koristna za priprostega kmeta. Ta bo imel le nekaj koristi od iger in poljudnih govorov. A teh vpliv ne smemo precenjevati, ker je v resnici prav kratek in skromen. Korist od takih veselíc ima

Brodnik.

(Zgodovinska povest. Angleški spisala Antonija Klitsche de la Grange; prevel Ivan Čestimír.)

Drugi del.

G o t i.

XI.

Svetinje.

(Dalje.)

Melanija jej sočutno stisne roko in jo občuduje, ko vidi, kako da jej vera blaži boleost in jo tolaži z nado, da se nekoč srečno snide s svojim zaročencem v nebesih.

Tri ure pozneje se je pomikal skromen spreved proti pokopališču „Ursus pileatum“,*) da se tamkaj pokopljejo pozemski ostanki gospe Azele in patricija Deciija Fulvija. V sprevedu si opazil samo dve ženski in jednega starčka. Ko so oba rajnika položili v grob, jednega kraj družega, so se njujini prijatelji žalostni vrnili na svoj dom, tolažeč se z jedino nado, da se prej ali slej suidejo z njima na onem svetu.

Solnce je z zadnjimi žarki poljubovalo vrhove rimskih spomenikov. Velika množica ljudstva pa je ob tem času spremljala spreved, ki se je pomikal z Aventina mimo Flavijevega amfiteatra proti lateranski baziliki.

V prvih vrstah so stopali duhovniki v svečanej cerkveneji opravi, za njimi pa se je pomikal voz,

pokrit s škrlatnimi preprogrami; vlekli so ga štirje beli voli. Na vozu so bile naložene cerkvene dragocenosti: kelih, okrašen z dragim kamenjem, zlate cerkvene posode, zlati križi in srebrni svečniki. Za vozom ste stopali Valerija in Melanija. Valerija je bila oblečena v belo oblačilo kakor nevesta, ki ide k poroki; razpletene lase jej je krasil venec belih rož. Za njima je korakal Alarik z vso svojo vojsko, za njim pa vse ostalo ljudstvo. Mnogi izmeji teh so došli iz pobožnosti, mnogi iz radovednosti, nekateri pa tudi na Alarikovo povelje.

Spreved je obstal pred lateransko bazliko. Duhovniki so vzeli svetinje raz voz in jih slovesno prenesli v cerkev.

Lateranska bazilika je bila sezidana na istem mestu, kjer je nekda stala hiša Plavcija Laterana, katerega je dal umoriti cesar Neron, ker se je ustavljal njegovemu nasilju. Od te bazilike se je razprostiral veličasten razgled po celem ravnini tja do tuskulanskih gor. Nazivali so jo „zlatu baziliko“ in to po vsej pravici; kajti bila je najkrasnejša izmej vseh Konstantinovih bazilik.

Celo pot se Valerija ni ozrla niti na jedno niti na drugo stran, ampak je pristrčno molila k Bogu. Pred vhodom v cerkev pogleda krog sebe in se začudi, ko vidi, da se je zbrala tolika množica ljudij. Nato pa se ozre proti nebu tja gori, kjer se bode nekoč sešla z Deciijem, ki sedaj že počiva v hladnem grobu.

Spreved krene v cerkev, kor pa zapoje zahvalno pesem. Valerija poklekne pred ograjo, ki je delila prezbiterij od ladije, in nadaljuje pobožno svoje molitve. Naenkrat se jej zazdi, ko da vidi pred seboj Deciija, obdanega z nebeškimi trumami, ki se jej prijazno smeblja in jej govori z angeljskim glasom: „Na zemlji je minljivo veselje in žalost; v nebesih pa vlada večna in neizrekljiva radost.“

Nedaleč od Valerije je stal za nekim stebrom mlad mož, bledega lica in upalih očíj. Opazoval je Valerijo in se obnašal, ko da bi jej hotel pasti pred noge; toda misel na Deciija ga je zaustavljala. Ker se ni mogel umiriti, je stopil iz cerkve in se pometal mej Ariance in pagane. Bil je Marcel.

Ko se je končalo sveto opravilo, so stopili iz cerkve tudi kristjani. Valerija, Melanija in Klavdij so se takoj vrnili domov skozi množico ljudstva, ki je z občudovanjem gledala ponižno, pa hrabro devico, ki je obvarovala svetinje pred ropazelnimi barbari.

Valerija je bila vedra in vesela; na lici pa se ji je komaj opazal sled prestane tuge in žalosti. Predno je vstopila v Melanijino hišo, zaustavil se ji je pogled na krvi, ki je iztekla iz Decijevih ran; toda niti zganila se ni; ostala je popolnoma mirna. Kot popotnica na le-tem svetu se je izročila v voljo božjo, spominjajoč se onih zlatih besedij: „Na zemlji je minljivo veselje in žalost, v nebesih pa vlada večna in neizrekljiva radost.“

(Dalje sledi.)

*) V cerkvi sv. Bibijane se vidijo še dandanes ostanki tega krščanskega pokopališča.

samo liberalno razumnštvo, le njemu se nudi tukaj zabava.

Toda škoda, katero nareja pri nas liberalno razumnštvo, obstoji v tem, da veže roke duhovništvu in olikanim lajkem katoliškega prepričanja. Duhovništvo je prenavdušeno za narodnost, kar je umljivo, ker ga tuja narodnost uči prav ceniti lastno narodnost. Vsakega ima za svojega prijatelja, ako le povdarja svojo narodnost. V tem gre očitno predač. Tem potom so si pridobili njegovo naklonjenost možje, kateri so popolno liberalnega, cerkvi nasprotnega mišljenja, ker so se širokoustili s svojo narodnostjo. Njihova podjetja so se preveč podpirala, a zanemarjala se je katoliška stvar. Tako se je zgodilo, da je mogla tako napredovati „Domovina“, da je prekosila po svoji obliki „Slov. Gosp.“, kateri še vedno izhaja v mali obliki. Duhovništvo je porabljal čas, ki mu je priostajal od stanovskih dolžnostij, med liberalnim razumnštvom, ker je menilo tudi najbrž odvrniti liberalni vpliv s tem ter prepričati ločitev duhov. A s tem se ni odvrnil liberalni vpliv, nasprotno vtrdil se je še, da so že začeli misliti liberalni krogi, štajerski duhovniki odobrujejo njihovo liberalno naziranje. A to ni res, tudi štajerska duhovščina je bila v svojem mišljenju zvesta Kristusu, le prevelika navdušenost za narodnostno idejo ji je jemala jasen pogled, da ni spoznala svojih nasprotnikov v narodni obleki. Iz ozira na te niso porabljali svojih moči naravnost v prid naroda z ustanavljanjem kmetijskih in delavskih društev ali da ni dovolj podpirala, če se je kje kaj enakega ustanovilo. A položaj je začel dobivati drugo podobo najnovejši čas. Liberalci so menili, da so se že dovolj vdomačili in da že smejo tudi kar naravnost pri tej in oni priliki povedati, da so odtujeni, da so nasprotni duhovništvu. Slavila se je 25 letnica moderne šole, prišlo je do sfer v mariborski čitalnici, ališale so se že tudi neolikane opombe o duhovnikih. Prijateljstvo je na vsak način ohlajeno, kar bo vsak rad priznal, ki trezno premišljuje stvari.

Tudi drugače biti ne more. Zveza, ki nima podlage v absolutnem verskem načelu, temu v relativnem narodnostnem, se ne bo mogla dolgo vzdržati. Naj še tako prikriva človek svojo znotrajnost, jedenkrat jo vender le izda. Tako si tudi lahko zdaj razlagamo pojav, da izostajajo na Štajerskem duhovniki vedno bolj iz čitalnic, če tudi so jih v prav mnogih krajih ali sami ustanovili ali pomagali ustanoviti. Duhovniki niso več družina liberalnim krogom, seveda tudi liberalni krogi ne duhovnikom. Ne razumemo se, ne spadamo več skupaj.

Popolna ločitev pride prej ali slej. Da bi le prišla tem hitreje, ker je treba zbirati moči proti drugemu nasprotniku, ki si pridobiva vedno več pristašev, ker je veliko bolj popularen, kakor liberalno razumnštvo, namreč socijalna demokracija. Zborovanja v Mariboru, Trbovljah, v Rajhenburgu in drugod, razširjanje „Delavca“ po Štajerskem pač priča dovolj, da je ta vrsta nasprotnikov že mnogoštevilna. A najnovejši dokaz imamo v zadnji volitvi volilnih mož v Celju, kjer so bili izvoljeni sami socijalni demokratje, katerih kandidat je Slovenec Ropas. Od te strani je nevarnost mnogo večja, kakor od liberalne. Zadnja vpliva samo več ali manj posredno na narod, da razširja verski indeferentizem, oznanjajoč, da vera ni v nevarnosti, a prva gre kar naravnost med ljudstvo, kjer se trudi izpodkopati tla duhovnikom. Napada cerkev, blati njene služabnike, ruje neusmiljeno sveto vero narodu iz srca. Njen vpliv se mora zaježiti gotovo prej ko mogoče, ako nečemo obžalovati prevelike škode. Zato bodo jako času primerna delavska društva po vzoru mariborskega, kjer so delavci, na deželi gospodarska društva na versko narodni podlagi. Povdarjati je tudi na narodni podlagi; kajti socijalna demokracija je mejnarodna, potisnila je narodno vprašanje v ozadje in za svojo jedino vprašanje je proglasila socijalno. Te dve svetlinji se morata tedaj braniti in obraniti, namreč sv. vera in narodnost proti socijalnim demokratom. — Upati je, da se bo že moglo kmalu poročati o prav živahnem delovanju v tem oziru. Tako bo gotovo najboljša porabila duhovščina svoje moči v čast Božjo in korist tako ljubljene naroda. Tako bo veliko bolj popularna, kakor na strani liberalnega razumnštva. Potem se bo moglo reči o njej še veliko bolj, da je iz naroda in živi za narod. Da se v tem smislu vzbudi kar najhitreje odločno delovanje, je prepotrebno in se bo tudi. Dokaz že imamo za to. Na vseh straneh se deluje jako taktno na to, da predere s svojo kandidaturo velezaslužni go-

spod Žičkar. Upati je najboljši vseh. Ta zmaga bo pomenila zmago nad socijalno demokracijo med štajerskimi Slovenci. Zdaj se gre le med socijalno-demokratskim kandidatom in gospodom Žičkarjem, ker je gospod Hribar odložil kandidaturo, kakor je slišati. Da se ta zmaga pribori, vztrajajmo, vsaj gre za sveto stvar!

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. februarija.

Nenaravni pojavi pri letošnjih volitvah. Splošno se opaža, da socijaldemokrati silno surovo postopajo v govorjenju in obnašanju, da mirne volilce psujejo in z raznimi zvijačami slepe. Za to nedostojno ravnanje bi moralo ljudem odpreti oči, da tam ne more biti pravica doma, kjer se poštenje z nogami tepta. Socijalna demokracija kar naravnost pové svoje namere v javnem življenju to je: človeška družba brez vere, brez cesarja in brez zakona. Kdor le količkaj na te glavne stebre človeške družbe še drži, bi se moral na vso moč zoperstaviti napredovanju socijalne demokracije. Na Kranjskem pa ima cela stvar še veliko bolj izražen protidinaščen in protiverski značaj po osebi socijal-demokratskega kandidata za 5. kurijo. Vsakdo lahko spozna, da je vodstvo uprav zato izbralo tega moža za kandidata, da se v njem personificira ta nasprotni duh. Kdor torej vedoma podpira tega kandidata, je deležen tega puntarskega in prevratnega rovanja. To je tako jasno, da priprosti kmet to spoznava in se čudi, kako morejo učeni ljudje, kako morejo možje, ki so v cesarski službi pri državnih železnicah, ali pri c. kr. priv. južni železnici in drugod, s tako silo delati za tega kandidata. Kmet si pri tem misli svoje. In ko je treba ljudi svariti pred nevarnim početjem socijal. demokratov češ, da so prevratni živeli, nevarno pomaja z glavo meneč, ko bi tako bilo, ne bila bi taka gnjezda ravno po c. kr. napravah.

Prvotne volitve v Avstriji. V ravno minulem tednu so se vršile v premnogih krajih posamnih kronovin prvotne volitve za splošno in kmečko skupino. Vsepeh je splošno prav ugoden za našo stvar. Pokazalo se je namreč, da našim načelom niso ostali zvesti samo skoro vsi dosedanji somišljeniki katoliških strank, marveč so razne naše stranke mnogo pridobile, in sicer v takih okrajih, kjer se dosedaj ni nihče nadejal. Gorenja Avstrija, Solnograško, Tirolsko, Predarlško in druge kronovine so volile z malo izjemami katoliške volilne može. Zelo važna pridobitev je mesto Wels, ki je letos prvokrat izvolilo naše može. Na Moravskem zmagujejo češki može, posebno huda borba je pa mej češkimi Nemci in socijalnimi demokrati. V Šleziji se provzročuje dosedanjim strankam velika preglavica od nove ljudske stranke. Najbolj označimo dosedanje vspehe s tem, ako rečemo, da so židovski liberalci v obilni meri nezadovoljni z izidom prvotnih volitev. In to ni slabo za nas!

Socijalni demokratje v volilni borbi. Marsikdo se morda čudi, kako je možno, da v marsikaterem kraju tako mogočno nastopi socijalistična garda in da v nekaterih krajih zmagajo pri tej ali oni volitvi socijalistični kandidatje. Kar je pri tem najbolj čudno, je to, da se vdeleži ta garda v veliki večini korporativno malo ne vseh volitev. Vsemu temu se ni čuditi, ako pomislimo, da socijalistični vodje bogato plačajo vsak korak, ki ga store njih pristaši. Mej tem ko drugi volilci store svojo dolžnost le vsled tega, ker jih vodi prepričanje, gre socijalistična garda v boj le za denar, za mastno plačo. To nam potrjujejo poleg drugih, očitnih dokazov tudi naslednje objave glavnega socijalističnega glasila. Ta list namreč poroča, da so poslali nemški socijalni demokratje 10 000 mark za volilni sklad, glavni svet belgijskih socijalistov je votiral 5000 frankov, v Švici, Franciji, Angliji in celo v Severni Ameriki krožijo mej delavstvom pozivi, naj se nabira denar za volilni fond avstrijskih socijalnih demokratov. Vrh tega imamo pa v Avstriji sami največje podpiratelje socijalne demokracije, namreč židovske milijonarje, ki kupoma trosijo denar mej rudečo gardo, ker so uverjeni, da jim bo prej ali sled donesel bogate obresti. Ako imamo pred seboj tako sliko, potem se nam pač ni čuditi, da gre vse na volišče iz socijalističnega tabora, da je vsak član te organizacije strasten agitator, ker ima namreč bogato plačan vsak korak. Na petake in desetake se lahko vjame veliko nerazsodnega ljudstva. Konečno se pa tudi ne smemo čuditi, da se na nobenem so-

cijalističnem shodu ne zabavlja proti židovskim kapitalistom. — Častne take zmage nikakor niso, kajti tu se volilci ne boré za načela in pravega zagovornika, marveč le za denar. Tako se pa ne bori noben značajan in prepričan mož, toraj proč s socijalno demokracijo.

Krečansko vprašanje in del ruskega časopisja. O tej zadevi, posebno pa o povstanku nemirov na Kreti piše prav dobro ruski list „Novosti“. Poudarja namreč mej drugim, da je položaj, v katerem se nahaja sedaj Evropa, zakrivila le slaba in neodločna politika velevlavstij. Ako bi bile velevlavsti energično in vztrajno postopale in ako bi se bile pravočasno uvedle prenosne na Kreti, tedaj bi bil zaman vsak poskus članov tajnega revolucionarnega odbora, naščuvati prebivalstvo in je dovesti do upora. Sedaj se temu ni več čuditi. Sedaj je čas, da se resno misli na vprašanje gledé združenja Krete z Grško. Ko si je Anglija osvojila Egipet, se je uklanjala cela Evropa temu dogodku, kakor bi se bil izvedel čisto navaden čin, akoravno ni imela Anglija niti najmanjše pravice do tega ozemlja. Nasproti pa ravna sedaj Grki popolno prav, pravica je na njihovi strani, njih dolžnost je, da se potegnejo za tlačeno ljudstvo, trdosrčni in neusmiljeni bi bili, ko bi se ne ozirali na opetovane prošnje ubogega ljudstva — in vender imajo toliko nasprotstva in le zato — ker so sami preslabi. Kje je torej logika? — Tako piše, še jedenkrat naglašamo, neodvisno rusko glasilo, in sklepa svoje opravičene pritožbe nad postopanjem velevlavstij s prepričanjem, da pripade otok Kreta prej ali slej pod grško oblast. — In potem se svet čudi, od kod prihaja tolika naukušnost mej grškim narodom!

Grška vojna moč na morju in na suhem. Razni politiki se pečajo v zadnjem času posebno z vprašanjem, kakošen bi bil izid, ko bi se vnela vojska med Grško in Turčijo. V to svrho se primerja v prvi vrsti vojna moč na obeh straneh. Grško kraljestvo šteje po zadnjem izkazu 2 190.000 prebivalcev ter v mirnem času 23.435 oboroženih vojakov. Od teh jih je pa v resnici le 5000 vedno pripravljenih, vsi ostali vojaki so raztreseni po raznih krajih in različnih službah. V slučaju vojske pa šteje armada, pomnožena s prvimi rezervniki, okroglo 61.000 pušk, 2700 mečev, 156 topov; v najskrajnejem slučaju se pa lahko pozove nekako 200.000 mož. Konj ima 12.600 in tovarne živine okoli 6000 glav in bi bilo torej v slučaju vojske treba zdatne pomoči iz inozemlja. Častnikov šteje grška armada 2200, mej temi 500 rezervnikov, ki pa niso povsem zmožni za večje akcije. Najbolj so preskrbljeni Grki z obreznimi in trdnjavskimi topovi, katerih imajo 34. Celo brodovje šteje 41 ladij, mej temi je pa 5 ladij-oklopnic. — Ako se primerja navedena vojna moč z ono Turčije, se mora priznati, da prekose Turki v marsičem svoje nasprotnike, toda ako pa priskoči Grkom na pomoč Anglija in morda še katera druga velevlavst, potem pa ni dvomiti, da podleže sultan s svojo armado, ako mu ne pomaga ruski car ali katera večjih velesil.

Tedenski koledar.

Nedelja, 21. febr.: 2. predpepelnična, evan. O sejalcu in semenu, Luk. 8. Maksimilijan šk. Ponedeljek, 22. febr.: Sv. Petra stol v Antij. Torek, 23. febr.: Peter Dam. Trp. G. N. J. Sreda, 24. febr.: Matija ap. Četrtek, 25. febr.: Modest šk. Petek, 26. febr.: Nestor šk. m. Sobota, 27. febr.: Leander šk. — Lunin spremin: Zadnji krajec 24. ob 4. uri 42 m. zjutraj. — Solnce izide: 25. ob 6. uri 52 m.; zaide ob 5. uri 36 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. februarija.

Volitve volilnih mož.

Iz Zgornje Šiške, 18. februarija: Za peto volilno skupino so izvoljeni trije volilci, jeden naš, jeden dvomljiv, jeden socijalni demokrat. — Za kmetске občine pa trije katoliško-narodni volilni možje.

Iz Predoselj, 18. februarija se nam poroča, da so izpadle volitve neugodno za našo stranko.

Z Notranjskega: Kakor „Narod“ poroča, so liberalni volilni možje izvoljeni v postojnski okoli, v Košani in večinoma tudi v Zireh; v St. Lambertu so zmagali v peti skupini socijalni demokrati, za kmetске občine pa liberalci.

Iz Kočevja, 19. februarija: V občini Kočevje je bilo danes voljenih šest volilnih mož, ki bodo glasovali proti socijalnim demokratom.

Iz Smarije: Ugodno za našo stranko so se vršile volitve volilnih mož v Smariji, ker so izvoljeni trije možje, ki bodo oddali svoje glasove dr. Kreku in dr. Šusteršiču.

Iz Bele cerkve, 18. februarija: Naznanjam vam, da so pri nas bile 17. t. m. volitve, katere so, kakor vselej, iz osebnih ozirov izpadle ugodno za nasprotnike.

Iz Smartina pred Kranjem: Izvoljenih je devet mož katoliško-narodne stranke soglasno; štirje za peto skupino, ki bodo volili dr. Kreka, pet za četrto kurijo, ki bodo glasovali za gospoda Pogačnika. Udeležba je bila v primeri z drugimi leti obilna.

Iz Blok, 19. febr.: Kakor včeraj šest mož za dr. Kreka, volili smo danes soglasno devet mož za dr. Žitnika.

Iz Št. Jerneja se nam je včeraj, a za list že prepozno brzojavilo: Za peto kurijo je izvoljenih vseh osem katol.-narodnih mož z večino sto glasov.

Iz Rovt: Prvotne volitve so bile tu v sredo, 17. in sicer dopoldne za splošno skupino in za kmetijske občine popoldne. Za splošno skupino so izvoljeni štirje katol.-nar. in za kmetijske občine pet nasprotne stranke. K zmagi nasprotnikov so pripomogli zlasti volilci iz logaških Zibrš, pridrivši se proti koncu volitvene ure v volilno sobo že jako vinjeni. Zbognala sta jih od vseh žibriških vetrov in rodov skupaj dva liberalna dolnjelogaška vodnika, ter jih osebno pritirala do volilnega kraja. — Ker je pot precejšnja, skrbela sta vodnika prav pridno, da se je volilec prav dobro godilo v vsaki gostilni ob potu. Da se je pilo tudi po „sijajni“ zmagi na vse pretege, je skoraj po sebi umevno. — Ta „slavna“ zmaga je bila draga. Nevolja je bila prav velika pri nekaterih Rovtarjih zaradi take sleparije, in jednemu kolovodji bi se bilo kmalu godilo prav slabo, da se ni zgubil prav naglo po cesti. Da se nekaj snuje in strastno agituje po Zibršah, se je pač zvedelo, a prepozno. Izbrani volilni možje so pa zapeljani siromaki; niso ne krop ne voda, volili bodo nasprotno ne vedé zakaj.

Iz Šturij, 19. februarija: Pri današnji volitvi za kmečke občine sta bila izvoljena dva volilca katoliške stranke in eden nasprotnega tabora. — Za 5. skupino dva zanesljivo naša, od tretjega se pričakuje, da bode volil dr. Kreka, ker so delavci, ki so mu do zmage pripomogli, se prej izrekli, da volijo le tistega, ki bo glasoval za kršč.-socijalnega kandidata.

Dobropolje, 19. febr.: V občinah Struge, Kompolje in Podgora so voljeni možje katoliško-narodne stranke, ki bodo glasovali za dr. Kreka in dr. Šusteršiča.

Iz ribniške okolice. — Trije volilni možje ribniške občine so izvoljeni za dr. Šusteršiča.

Iz Ambrusa. — Volitve volilnih mož za IV. in V. kurijo so izpale ugodno. Vseh 8 volilnih mož bo volilo kat. narodna kandidata. — Isti uspeh je tudi v Zagradcu.

Iz Ajdovca, 18. febr.: Volitev volilnih mož iz tukajšnje občine se je vršila 18. t. m. Za 5. skupino bil je izvoljen eden, za kmetijske občine pa dva somišljenika katoliško-narodne stranke.

Iz Kolovrata, 19. februarija: Dopoldne 15. t. m. je volila kandrška, popoldne kolovraška občina. Dop. so kandrški občani izvolili za splošno skupino dva moža iz svoje, jednega iz kolovraške občine, za kmečke občine ona dva iz kandrške občine. Popoldne izvolili so kolovraški občani iste tri, kakor so jih kandrški za peto skupino, za kmečke občine pa jednega iz kolovraške občine. Dva od teh štirih sta liberalna, dva pa nezanesljiva.

Iz Cola: Včeraj 17. febr. so se pričele volitve po Vipavskem in sicer v občini Podkraj. Podkrajem je zmagala grajščinska ali lib. stranka, ker so naši ostali doma. Na Colu sta pa v obeh kurijah izvoljena odločna moža kat.-nar. stranke.

(Volitve volilnih mož v logaškem okrajnem glavarstvu) so končane. Izid je ta-le: V idrijskem sodnem okraju: 10 katoliško-narodnih, 8 liberalnih, 5 dvomljivih. V logaškem sodnem okraju: 11 katoliško-narodnih, 12 liberalnih. V cirrniškem sodnem okraju: 11 katoliško-narodnih, liberalnih 0. V ložkem sodnem okraju: 20 katoliško-narodnih, liberalnih 0. — Tedaj skupaj katoliško-narodnih 52, liberalnih 20, dvomljivih 5.

(Občinski svet ljubljanski) je sklenil v včerajšnji izredni nujni seji najeti 900.000 gld. posojila za zgradbo artiljerijske vojašnice in elektrarne. Z delom pri obeh stavbah se prične takoj spomladi.

(Občinske volitve v Št. Vidu nad Ljubljano.) Izvoljen je županem znani rodoljub gosp. Anton Beleec. Svetovalci so gg.: Franc Ježek iz Poljan, M. Setina iz Kamnegorice, V. Robida iz St. Vida, I. Arhar iz Vižmarja. Odborniki so pa gg.: Val. Kajžar iz Dvora, Franc Jeraj iz Glinca, G. Malovrh, župnik v Št. Vidu, Jan. Zalaznik iz Glinca, Jan. Trampus iz Vižmarja, Andr. Mrhar iz Stanežič, Fr. Dolničar iz Podutika, Jože Tomšič iz Gamelja, Fran Erjavec iz Vižmarja, Lovro Ferjančič iz Poljan, Val. Cirman iz St. Vida, Jan. Sever iz Vižmarja, Ant. Zalokar iz Podgore, Mat. Brodnik iz Medna. — Ker so to zavedni in značajni možje, imamo najboljše nade, da je gospodarstvo občine v dobrih rokah.

(Slovensko gledališče) Opozarjamo na jutrišno predstavo Nestroyeve burke „Lumpacij Vagabund“. Začetek jutrišnje predstave je ob 7. uri. Prihodnji teden nastopi kot gost bivši tenorist naše opere g. Beneš in sicer v torek v „Trubadurju“. Naše občinstvo je ohranilo g. Beneša v dobrem spominu in bo intendanci gotovo hvaležno, da ga je povabila na gostovanje. Zadnji čas je bil g. Beneš angaževan v Oseku, kjer je, kar je razvidno iz kritik, bil jako priljubljen. Posebno velike uspehe je dosegel v operah „Cavalleria rusticana“, „Marta“, „Trubadur“, in v mnogo drugih, zlasti velike pa v „Prodani nevesti“. Vse kritike hvalijo njegov lepi glas, pravilno intonacijo, dobro solo in lepo igro. Razen v „Trubadurju“, nastopi g. Beneš tudi v ulogi Parisa v „Lepi Heleni“, katere pride že prihodnji teden na oder.

(Dovoljene podpore.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo kmetijski družbi za Kranjsko nastopne podpore za tekoče leto: za pospeševanje umetnega gojenja krme 200 gld., za sadjarsko šolo 300 gld., za povzdigo vinoreje in posebe za nakup modre galice in brizgalnic 1000 gld., za premije za sušenje in stiskanje sadja 400 gld., za nakup plemenskih bikov 3500 gld., za družbino poskuševališče na Viču 500 gld., za nakup plemenskih ovac 500 gld., za povzdigo živinoreje 400 gld. in za pospeševanje čebelereje 250 gld., skupno 7050 gld.

(Iz Cola.) Dne 18. t. m. proti večeru so napravili pevci podoknico č. g. župniku K. Teksterju in deputacija občinskega odbora mu je izročila krasno diplomu, v kateri je zapisano, da ga je občina vsled zaslug in požrtvovalnosti pri zgradbi župnišča in nove cerkve volila jednoglasno častnim občanom.

(Iz Novega Mesta.) Prazna vera čemdalj bolj gine pri slovenskih kmetih. Le poslušajte! Dolenjski komet, po domače dr. Karl Slanc, sodrug Karol Stiglec, kakor mu pravijo socijalni demokratje, ta komet je povsili zadnjič pred prvotnimi volitvami svojo bajno luč nad Smihelske in Stopiške vasi. „Huda bo letos, huda“, so včasih dejali slovenski kmetje in so trepetali in se bali, ko so zagledali nad svojimi hišami metlasto zvezdo. Sedaj je v tem oziru — hvala Bogu! — boljše. Ko so zadnjič naši kmetje zagledali komet — dr. Slanca, se niso več ustrašili, in se niso v svoje hiše poskrili. Posvetil je med nje ta „strah klerikalcev“, da jih razsvetli in jim vlije pravo spoznanje, da bi vendar ne volili klerikalca. Pa kmetje so se mu smejali. Tedaj je napel vse svoje moči, da jih očara z bleskom svoje svetlobe. „Boste poslušali f...“, tako jim je dejal; „kaj so pa še storili za vas! Le pogledjte, kakošne slabe ceste imate! Ceste bi vam popravili, ceste, ne se pa vtikati v politiko!“ Ha, ha, ha! Izvstno, izvstno, duhovito! Ceste naj popravljajo duhovniki! Kmetje so se na ves glas smejali. In čuli so se od zadi celo glasovi: „Saj bi jih ti lažje popraviljal, imaš več denarja, in tako delo bi se tebi najbolj pristojalo“. In dolenski komet je moral skriti svoj repek in oditi v Novo Mesto, kjer se ga ljubi someščani še boje in z neskončnim strahom in spoštovanjem zro vanj in živo verujejo vanj bolj, ko v evangelij božji. Smihelski in Stopiški možje so volili vsi volilne možje katoliško-narodne stranke. Slišimo, da fantje sedaj pojo po noči novo pesem s takim refrenom: „Boljši je, boljši jeden suh žganec — kakor vsa tvoja modrost, o j Slanc“. Pa naj kdo reče, da ne gine pri naših kmetih prazna vera! Samo pri izobraženih meščanih še ne!

(V današnje porečilo o seji deželnega zbora) naj se vstavi pred odstavek: „Poslanec Schweiger prosi...“ nastopno besedilo, ki se je po pomoti iz-

pustilo: „Posl. Hribar v imenu finančnega odseka nasvetuje, naj se od učiteljeve vdove Ivane Tomšič nakupi vse letnike „Yrtca“, in sicer tri leta po vrsti po 140 gld., ter stavi to potrebaščino v deželni proračun, deželni odbor pa naj razdeli knjige knjižnicam ljudskih šol.“

(S Štajerskega.) Nimam ti, dragi „Slovenec“, nič kaj prijetnega poročati. Pri nas na južnem Štajerskem imamo že prvotne volitve, a koga naj volimo v peti kuriji, še do zdaj ne vemo. To je povsem gotovo, da zavedni katoliški Slovenci Spodnje Štajerske gospoda Dragotina Hribarja nikdar volili ne bomo. A kdo bodi naš kandidat v peti kuriji? Tisti, katerega vsaj večina ljudstva dobro pozna, ker le tako je upanje, da zmaga. In kdo je taki mož? Nobeden človek, ki naše razmere dobro pozna, ne bo mogel tajiti in mi oporekati, da tak mož ne bi bil č. g. Jožef Žekar, katerega si vrli „Slovenec“ v predvčeršnjem listu v uvodnem članku izvrstno opisal. Celjani okoliški so mu za marsikaj hvaležni, tudi lepa savinjska dolina ve za njegove vrline, a brežiški okraj izvolil ga je že lanskega leta v deželni zbor in sme biti ponosen na svojega poslanca, ker neumorno deluje skoraj v najvažnejšem finančnem odseku in se trudi, da kako trohico podpore pridobi za minulega leta po toči poškodovane občine. Pohvalno se mu mora priznati, da se silno zanima za svoj volilni okraj in je vedno v pismeni zvezi s svojimi volilci. V obče prosimo, gospoda, premislite dobro, da se nikakor ne da narekovati, koga morajo volilci voliti, in nikar nam ne vsiljujte nekaterih kandidatov, kateri se smeje v popolni meri smatrati le kot osebni kandidati nekaterih posameznikov, ampak treba se je ozirati na želje in zahteve vernega našega ljudstva. Boljšega poslanca za peto kurijo slovenski Štajerci ne bi mogli poslati v državni zbor, nego gospoda Žekarja. Zatorej pogumno zanj v boj in zmaga bo naša.

(Kandidatje mariborskega „Slov. društva.“) 1. Za mestno skupino: Celje, Zalec, Vitanje, Vojnik, Laško, Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Vransko, Rogatec, Šmarje, Brežice, Sevnica, Kozje, Konjice, Šoštanj gospod dr. Jurij Hrašovec, advokat v Celju; nadalje v mestni skupini: Maribor, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Muta, Marenberg, Vuzenica, Ptuj, Sv. Lenart, Ormož, Ljutomer, Središče g. dr. Franc Rosina, advokat v Ljutomeru. 2. Za kmečko skupino: Maribor, Slov. Bistrica, Konjice, Slov. Gradec, Marenberg dosednji poslanec gosp. Franc Robič, deželni odbornik in c. kr. profesor v Mariboru; za kmečko skupino: Ptuj, Ormož, Sv. Lenart, Rogatec, Šmarje, Ljutomer in Gornja Radgona dosednji poslanec veleč. gospod dr. Lavoslav Gregorec, kanonik in dekan pri Novi cerkvi; za kmečko skupino: Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško, Šoštanj, Brežice, Kozje in Sevnica gospod Hugo vitez plem. Berks, odbornik okrajnega zastopa celjskega in graščak na Blagovni. — Za peto skupino se določi kandidat po dovršeni volitvi volilnih mož.

(S Teharjev.) Tukaj se je ustanovilo zadujo nedeljo katoliško slovensko politično društvo. Načelnik ji je J. M. Kržišnik, nam. župan Jan. Rebov, tajnik obč. tajnik A. Presker, knjižničar K. Vrečer itd. — Tudi se je volil nov (podoben) odbor podružnici sv. Cirila in Metoda. Socijalisti celjski so v obilnem številu prihruli in hoteli shod razgnati; toda osmešili so se in osramočeni odšli. Da se se zmaščevali, raztrosili so po Celju okrog razne laži, da so oni druge ven metali, ko je bilo vendar vse ravno — narobe res.

(Iz Radla nad Marenbergom.) Na Radlu stoječ gledam rad podravsko lepo dolino okoli Marenberga, ali kakor ga ljudstvo imenuje, „Narberg“. Nehoté mi pridejo na misel besede, katere je govoril neki Prus, kakor je bilo brati v „Domovini“ o postavitvi celjske slovenske gimnazije z Rake na Dolenjskem: „Nedavno imel sem priliko goveriti z nekim Prusom, kateri je nekoliko časa tukaj bival. Med drugim je prišla v razgovor tudi celjska gimnazija. Radoveden, da bi slišal iz ust pristnega Nemca sodbo o tem vprašanju, katero že tako dolgo razburja duhove, pozval sem ga, naj mi odkrito pove, kako da misli o odklonitvi celjske postavke za tekoče leto, osobito, da li se mu zdi dostojno velicega kulturnega naroda nemškega, ki ne privošči drugim manjšim narodom, da bi se po svojih močeh izobraževali in kulturno napredovali. — Mož se je popraskal za ušesi, naposled pa mi pripomnil, da to res „ni bilo plemenito“, ko so nam Nemci odklonili

bore štiri gimnazijske razrede. Pristavil pa je takoj, da je to vse le njegovo osebno mnenje, — katero pa je in ostane vendar to, da avstrijski Nemci niso razvalili „idealno“, odklonivši celjsko postavko. — Mož pa je povedal še tudi nekaj drugega. Zatrjeval mi je namreč, da pruska, t. j. velikonemška politika teži za tem, da bi zgradila „most do Adrije“; ta politika da deluje bolj ali manj prikrito nepretrgoma na to, da bi odstranila zapreke, ležeče na poti do Jadranskega morja — to se pravi: ako Nemci ne bi mogli do zadnjega iztrebiti avstrijskih Slovanov na jugu monarhije, skušali bi pa spraviti jih v naročje nenasitene matere Germanije.“ — Začel sem premišljevat, je-li mogoče od Radla čez Pohorje tak most napraviti? Odgovor na to ni drugačen mogoč, kakor da naj se Slovenci zdramijo iz političnega spanja, naj jeden drugega učijo, spodbadajo z vsemi močmi za narodno stvar: da se ne dajo nikdar več od Schönererijancev nabasati pri raznih volitvah kakor močnati zakliji in nesti v nemški tabor, da ne postanejo Efiljati slovenske domovine. Mnogo še je tukaj zaspanih Slovencev, ki slovenski brati ne znajo, česar so nekdajne šole krive, in so se povodili v nemškem dimniku. Vse to pride od tod, ker je bil most od Radla na Pohorje prej močen v šolah. Glavni stebri mosta stali v Marenbergu in še stojé na Muti, ker je tamkaj popolnoma nemški poduk. Stebriče stavita tudi dva možiceljna na Breznem. Brežno prizidja na Pernici in Jerneju se hoče tudi močno napraviti, ker je tamkaj nemški poduk od deželnega šolskega sveta predpisan. Le Remšnik dela tesarjem mosta zapreke. Unkraj Drave proti jugu na Pohorju so večinoma stebri nemškega mosta odkrhan, ker tamkaj biva že mnogo vrlih čvrstih narodnjakov, ki stojijo kakor skala zraven piškavih nemčurjev; Nemca itak težko tamkaj najdemo. — Važno nar. delovanje mora torej postati, da se stebri nemškega mosta v Narbergu gledé šole poderejo. Rodoljubi Slovenije! Tukaj je mesto, koder se naj vse moči združijo, da dobimo slovensko šolo, kajti Nemci že zidajo s šulfereinskim denarjem veliko poslopje za šolo. Toliko se je sicer že doseglo, da se podučuje v tretjem in četrtem razredu po dve uri na teden slovensko, pa kaj je to? — Prošnje popolnoma odreči na veliko število prosilcev dež. šolski svet ni mogel, in vrgel je te drobtinice sitnim prošnjikom. To pa je toliko kakor zasmehovanje. Važen je vselej bil in bo poduk v prvem in drugem razredu v materinem jeziku.

Ciril Metodovo društvo bilo je že opomnjeno na to in še se spominja, naj ne pozabi na Narbeg Muto, kjer se stebri Adrijanskega mosta hočejo tako močno postaviti, da jih sčasom po letih dremanja ne bi bilo mogoče podreti. Unkraj Radla, kde so nekdaj prebivali Slovenci, že dolgo most stoji, ki je dobro utrjen, tako da je gospod Kapus iz bele Ljubljane doma tamkaj na Radlu začel solze točiti, ko je zagledal krasno lepe kraje proti nemškemu Gradcu. Na prašanje, zakaj se jočete? je odgovoril: „Zakaj ne bi jokali vse te krasne kraje, ki so bili nekdaj slovenski, nam je sosed vzel“. Res ta misel Nemcev, most do Adrije zidati, spozna se iz neznanstvih krajev, kakor n. pr. Pernice in Jernej, ki ležita trdno na nemški meji, kde je v šolah popolnoma nemški poduk predpisan, akoravno skoro ni nič nemških otrok. Na Pernici menda so le 4 nemški otroci in poduk je nemški. Da tukaj vlada velenemška ideja mosta do Adrije, je očitno. Dragi rodoljubi, neverjetno je, kako tukajšnji peteri velenemci krčevito držijo v krempljih iste kraje, ter vsakega pastirja, kakor tudi posestnika prašajo pri jedni in vsaki priložnosti, kaj dela učitelj: uči nemški v šoli ali ne? Za pedagoški poduk jim je toliko mar, kakor za lanski sneg. Če le v šoli nemškutari, je dobro. Ako pa tega le stori, ga črnijo in tožujejo tako dolgo pri okrajnem šolskem svetu, ta potem pri deželnem, dokler ga ne odpravijo. Zato že imamo dokaze. Ideja tedaj, kakor jo je zgoraj omenjeni Prus razodeval, se malo miglajočemu očesu odkriva in nas Slovence in blage rodoljube vdane presvitlemu cesarju in avstrijski monarhiji, mora nagibati, da z vsemi močmi stavimo slovensko šolo v tem kraju, kde je začetek mosta do Adrije. Naše geslo mora biti in ostati: „v Marenbergu mora se ustanoviti slovenska šola, naj velja kar hoče!“ To predlagamo družbi sv. Cirila in Metoda v posvetovanje in rešenje.

(Iz celovške škofije.) V stalni pokoj sta stopila č. gg. Kl. Varmut, župnik v Tifen-u, in vč. Jan. Einspieler, župnik v Ukrah. — Č. g. J. Wilhelmer, provizor v St. Jožefu na Trati, je pre-

stavljen v Krembrücken. — Dne 7. febr. je bil slovesno inštaliran č. g. župnik Sim. Cemer na župnijo St. Rupert ob Celovcu. Dne 14. febr. je bila inštalacija č. g. župnika Iv. Sirnik-a na Zihpoljah, dne 21. pa bode č. g. župnika Fr. Stingl-a v Kotljah. Vsem gospodom čestitamo! — Prestavljeni so č. g. K. Schiwitz, provizor v Preitenegu, v Marija Sveče; č. g. K. Kaponig, kaplan v St. Vidu, kot provizor v Tifen; č. g. Fr. Tutl, kaplan v Volsberzi, v St. Vid.

(Z Goriškega.) Stolni dekan v Gorici, prečast. monsignor Košuta je nevarno zbolel. Priporoča se v molitev. — G. Vinko Levičnik, učitelj risanja v „Slogini“ obrtni šoli v Gorici, nameruje odpreti s 1. marcem zasebno šolo za prostoročno risanje. — Soc. demokrati v Gorici so priredili dne 14. t. m. shod, na katerem so priporočali za kandidata v V. skupini Marna. V nedeljo bodo imeli menda zopet shod. — Društvo „Sloga“ je sklicalo dne 14. t. m. volilni shod v Nabrežini. Govorili so dr. Gregorčič, dr. Tuma in Gabršček. Dne 22. t. m. priredi isto društvo v goriški čitalnici shod za veleposestnike in 25. t. m. ravno tam shod za volilce v kmečkih občinah in v peti skupini. Poslednja shoda določita in proglasita kandidate. — Na Goriškem je zelo gorko.

(C. kr. poštnohranilnični urad) na Dunaju razposlal je te dni okrožnico z računom za mesec januarij. Za naš list je isto pošta prinesla v petek. Na prvi strani se nahaja odredba, ki pravi, da se za naprej denar, kateri se ima plačati za poslatve po povzetju, zamore naravnost izročevati v varstvo poštne hranilnice. Gledé prometa omenimo sledeče podatke: V minolem mesecu je po državi vložilo 18.207 vložnikov v varčevalnem, 394 v čekovnem, 401 v nakazničnem (clearing) oddelku, in sicer 226.983krat za 4.255.470 gld. v varčevalnem in 1.167.342krat za 159.491.208 gld. v čekovnem oddelku, vsega torej bilo je 1.394.325 vlog v skupnem znesku za 163.746.678 gld., od tega pride na Stajarsko 69.618 vlog s 5.468.851 gld., na Koroškem vložilo se je 21.776krat za 1.561.670 gld., na Kranjskem 16.893krat za 1.235.212 gld., na Primorskem 26.330krat za 2.759.524 gld., po Dalmaciji pa 9208krat za 810.733 gld.; a vrnilo se je vsega skupaj 349.208krat za 165.922.168 gld., od tega na Stajarskem 10.490krat za 2.717.307 gld., na Koroškem 2648krat za 461.584 gld., na Kranjskem 2001krat za 516.690 gld., po Primorju 5232krat za 1.568.785 gld., po Dalmaciji 830krat za 156.715 gld. Od dne 12. jan. 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca januarija letoš. leta se je 101.799.497krat vložilo skupaj za 12.043.289.420 gld. 95 kr., izvzelo pa 27.670.365kr. za 11.933.535.800 gld. 74 kr., v blagajnici preostalo čistih 109.753.620 gold. 21 kr. — Med povračilo je vštet znesek za 32.047.515 gld., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Med ljudstvom nahaja se 12.349 rentnih knjižic, ki so vredne 26.282.370 gld., potem 1.193.109 vložnih in 31.231 čekovnih knjižic. Ob svojo knjižico sta po naših krajih prišla dva slovenska vložnika, jeden v Trzinu (1 gld. 50 kr.), drugi v Rifenbergu (11 gld. 71 kr.), potem neki Nemec (če se po samonemškem bese-dilu v njegovej 62 kr. vrednej knjižici sme sklepati na narodnost) v Ljubljani. Do nove knjižice pravico ima prvi dne 23. februarja, drugi dne 22., a tretji dne 2. februarja. Okrožnica v neuradnem delu podaja črtice o poštnej hranilnici na Ogrskem, Francoskem, Taljanskem, Švedskem, po kolonijah Victorija in Neuseeland.

(Raiffeisenove posojilnice na Nemškem) K zvezi Raiffeisenovih posojilnic v Neuwiedu je lansko leto pristopilo 529 novoustanovljenih, tako da je ta zveza štela 2445 posojilnic. Prometa so imele posojilnice 115 milijonov mark, konsumna društva pa 8 mil. mark.

(75.000 kron) znaša glavni dobiček velike 50 krajcarske loterije v Inomestu, ki se izplača v gotovini z le 20 odstotnim odbitkom. — Svoje č. bralce opozarjamo na to, da se vrši srečkanje nepreklicno dne 20. februarja.

(Sejmi po Slovenskem od 22. do 27. febr.) Na Kranjskem: 22. v Laščah, Višnji gori; 24. v Bučki, Moravčah, Zabni, Cirknici; 25. na Toplicah; 27. na Igu. — Na Slov. Stajarskem: 22. pri sv. Filipu v Selah, Braslovčah; 24. v Arnužu, Bistrici, Rogatecu, Lildonu, na Laškem. — Na Koroškem: 24. v Zgor. Beli; 25. v Tribingu; 26. v Oberdraubergu. — Na Primorskem: 24. v Stijah, v Cerknah.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Iz Celja 15 gld., nabranih v gostilni „Nar. doma“ v Celju 4. febr. med zavednimi, za slovo vnetimi Slovenci Sp. Stajarske. — Iz Gorjan 1 gld. 50 kr., katere je podaril g. Ant. Virant iz Celja. — G. Rakovšek iz Kobarida 4 gld. iz nabiralnika pri Maseru in 24 gl. podružne udnine. — Podružnica v Medgorjah na Koroškem 17 gld. 30 kr. — Rajhenburški Harambaša 10 gld., nabranih povodom Vodnikove slavnosti v rajhenburški narodni čitalnici. — Ormoška ženska podružnica 62 gld. 69 kr. udnine in 23 gl. 62 kr. kot dohodek pri veselici in pri šibicah. — Veselo je, da se pred slovenskim svetom tako odlikujejo domoljubne Ormožanke. — Hvala vsem darovalcem!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Katoliško mladeniško društvo v Kamniku) vabi k zabavnemu večeru s sodelovanjem slavnega ljubljanskega tamburaškega kluba „Zvezda“ v nedeljo, dne 21. svečana t. l. pri „Krištofu“ v prvem nadstropju. — Vspored: 1. Miletič: „Tamburica“, koračnica, tamburaški zbor. 2. Govor predsednikov. 3. Rihar: „Savica“, pevski zbor. 4. Zaje-Gutschy: „Nočni stražari“, tamburaški zbor. 5. Rihar: „Pojó, pojó zvonovi“, pevski zbor. 6. Kuitl: „Sabljenka“, mazurka, tamburaški zbor. 7. Krek: „Naša pesen“, deklamacija. 8. Ferjančič: „Naša pesen“, pevski zbor. 9. Adamič: „Narodne pesni“, tamburaški zbor. 10. Ipavec: „Kje so moje rožice“, pevski zbor. 11. Majer: „Hrvatsko narodno kolo“, tamburaški zbor. 12. Ipavec: „Zvezda“, pevski zbor. 13. Bartl: „Koračnica“ iz opere „Prodana nevesta“, tamburaški zbor. 14. Srečolov. — Začetek ob pol pet h popoldne. — Vstopnina rednim članom prosta, podpornim 15, neudom 30 kr. — Preplačila se hvaležno sprejemajo.

(Slovensko planinsko društvo) imelo bode dne 22. t. m. t. j. v ponedeljek svoj V. redni občni zbor v mali dvorani „Narodnega doma“. Opozarjamo toraj člane, da se točno ob 8 uri zvečer v navedenih prostorih zbere ter se v obilnem številu občnega zbora vdeležijo.

(Vabilo k rednemu občnemu zboru gospejnega pomočnega društva Rudečega križa za Kranjsko) v Ljubljani, kateri se bode vršil dne 27. februarja, dopoldne ob 11. uri v stanovanju predsednice (Turjaški trg št. 5, III. nadstr.). — Dnevni red: 1. Poročilo za leto 1896. 2. Računski zaključek za leto 1896. 3. Dopolnilna volitev jednega odbornika za glavno društvo (§ 20. pravil). — V Ljubljani, dne 1. februarja 1897. — Za društveno vodstvo: Predsednica: Celestina Schiffer s. r. — Podpredsednica: Flora Rudesch s. r.

(Dolenjsko politično društvo.) Na občnem zboru dolenjskega političnega društva v Novem Mestu dne 8. prosinca 1897 je bil izvoljen za predsednika g. Anton Zgur, župnik v Beli cerkvi, za blagajnika g. Fran Povše, kanonik, za tajnika Matija Prelesnik, kapiteljski vikarij v Novem Mestu.

(Vabilo). Okrajna posojilnica v Krškem ima letos svoj občni zbor 4. aprila ob 11 oz. 1/2 12 uri v zadrugi pisarnici z dnevnim redom, predpisanem po zadrugi pravilih.

(Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem) napravi sledeča javna shoda: V nedeljo, dne 21. febr. ob 8. uri popoldne v gostilni gosp. J. Brica p. d. Buča v Libeličah. — V nedeljo dne 21. febr. ob 3. uri pop. v Tinjah. — Dalje se bode vršil volilen shod v nedeljo dne 21. febr. dopoldne po sv. maši ob 10. uri pri Mezeju v Ličji Vasi. Razgovarjalo se bo: O prihodnjih volitvah za drž. zbor. Druge potrebne shode naznanimo po posebnih vabilih.

Telegrami.

Kamnik, 20. februarja. Pri občinski volitvi je zmaga la v Kamniku katoliško-narodna stranka v tretjem razredu soglasno. Nasprotnikov ni bilo na volišču. Večino smo dobili tudi v drugem razredu mi.

Trzin, 20. februarja. Izvoljeni so 4 usnjarski pomočniki za volilne može. Katoliško-narodna stranka propala za 20 glasov.

Mirna Peč, 20. februarja. Izvoljenih je bilo danes 7 volilnih mož katoliško-narodne stranke.

Št. Jernej, 20. februarja. Danes izvoljenih devet volilnih mož za Pfeiferja.

Št. Peter na Krasu, 20. februarja. Občina Šmihel pri Nidanjem selu je izvolila 4 volilne može za 5. kurijo in 5 volilnih mož za 4. kurijo. Vsi zanesljivi može za katol. poslanca! — Pri prejšnjih volitvah so v tej občini zmagovali nasprotniki.

Trebnje, 20. febr. Danes je bilo izvoljenih vseh 6 mož za g. dr. Kreka in g. Povšeta.

Celovec, 20. febr. Deželni zbor je sklenil na predlog posl. Ghona glede spremembe volilnega reda za občinske zastope v smislu uvedbe pismenih in tajnih volitev, da se deželnemu odboru naroči, naj splošno preosnovi občinski red.

Krakov, 20. febr. Pri pregledovanju občinske blagajne se je našlo, da manjka 49.570 gl., katere je poneveril blagajnik Klosovski v letih 1894—1897.

Reka, 20. februarja. Včeraj se je vršila volitev župana in namestnikov. Oddanih je bilo 54 glasov; od teh je dobil 31 dr. Mayländer, pristaš avtonomistov, ki je toraj izvoljen in je volitev tudi vsprejel. Prvi podžupan je dr. Gelletić, drugi pa zopet Mohovič.

Budimpešta, 20. februarja. Magnatska zbornica je rešila v včerajšnji seji mej drugim načrt zakona, s katerim se odpravi mala loterija. — Poslanska zbornica je nadaljevala podrobno razpravo o proračunu za poljedelsko ministerstvo.

Kodanj, 20. febr. Grški kralj je odgovoril na brzojavno čestitko prebivalcev mesta Odensa nastopno: Nič mi ni ljubše, nego vedeti, da čutijo z menoj danska srca v tem izvanrednem času preganjanja kristijanov.

Rim, 20. februarja. Iz Pariza se potrjuje vest, da je car nevarno obolel. Bolezen je neznana.

Rim, 20. februarja. Tukaj se razpravlja o slučaju vojske. Italija ne misli poslati nove armade čez morje in osvojiti si Tripolitanskega. Za slučaj, da se bodo premenile meje na Balkanu in bi Avstrija pridobila novega ozemlja, zahtevala bi Italija od Avstrije odškodnino v Tirolu in ob severni meji.

Rim, 20. februarja. Iz Londona se poroča, da vlade zahtevajo, da Grška v 48 urah ostavi Kandijo, sicer bodo začele blokado Pireja. Rusija in Anglija se ustavljata.

Odesa, 10. februarja. 80.000 ruskih vojakov je zbranih ob meji.

Carigrad, 20. februarja. Sultan je prosil telegrafičnim potom carja pomoči.

Carigrad, 20. febr. Nihče noče prevzeti mesta glavnega guvernerja na Kreti. Tudi Karatheodori-paša je odklonil ponudbo.

Kaneja, 20. febr. Grške čete so zasedle pristanišče Voukolies. Jednajst grških vojakov je padlo, jeden poročnik je težko ranjen. Na strani nasprotnikov je padlo 100 vojakov in 250 mož so Grki vjeli. V mestu Rethymno se še nadalje požigajo krščanska bivališča. Zunanji konzuli so brzojavno zahtevali vojnih ladij.

Atene, 20. febr. Pristanišče Sitia so zasedle razne čete.

Atene, 20. februarja. Ker Turčija vedno bolj pomnožuje vojno moč ob turško-grški meji, odpošilja grška vlada nove čete na Kreto in v Tesalijo. Prebivalstvo spremlja mej velikim navdušenjem odhajajoče vojake.

Atene, 20. februarja. Uradni list „Proia“ izjavlja, da je zahteva evropskih poveljnikov, naj se odstrani grška zastava raz grški konzulat na Kreti, popolno opravičena, kajti konzulat na Kreti je popolno nepotreben, odkar je otok osvojen. (?)

Atene, 20. febr. Angleška oklopnica je preprečila izkrcanje prostovoljcev, streliva in živeža, ki ga je dovedla grška ladija. Grški konzul v Kaneji bo neki imenovan kraljevim komisarjem za Kreto.

Atene, 20. februarja. Preteklo noč so se posvetovali ministri s kraljem Jurijem. Sklenili so združiti Kandijo z Grško in naznaniti to vnanjim poslanstvom. Vnanji poslaniki so sporočili vso stvar svojim vladam. Prav tisti čas pa je prišel s Kandije telegram, da so mornarji evropskih oblastij stopili na suho.

Atene, 20. februarja. Carinja vdova Marija Feodorovna je poročila včeraj svojemu bratu, kralju Juriju: „Nestrpno pričakujem tvojih vesti o tvojem strašnem polo-

žaju. Tu bomo vse storili, kar je mogoče, da ti pomagamo. Strašno je misliti na Jurija, ki je tam. Objemljem vas od vsega srca. Vaša Mary.“

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (4) 3

dorševo med. ribje olje

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gl. Priporoča

lekarna L. Leustek v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lažne
KISELINE
kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč (1.) nostjo. 4 8
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

19. februarja. Stefan Teibel, hlapčev sin, 6 mesecev, Poljanska cesta 57. jetika.

V bolnišnici:

15. februarja. Frano Novak, zidar, 25 let, jetika.

16. februarja. Anton Kavčič, gost, 57. Emphys. p.

17. februarja. Lorenc Mrak, rudokop, 67. Emphys. p.

Tržne cene v Ljubljani

dné 20. februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 40	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6 50	Surovo maslo,	70
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno	26
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	7	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7	Telečje	62
Koruz,	5	Svinjsko	60
Krompir,	2 20	Koštrunovo	40
Leča, hkl.	12	Piščanec	60
Grah,	12	Golob	18
Fizol,	8	Seno, 100 kgr.	50
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	25
Mast,	70	Drva trda, 4 kub.m.	80
Špeh svež,	64	„ mehka, 4 „	5

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
19	9. zvečer	747.8	1.3	sl. jzh.	jasno	
20	7. zjutraj	747.6	-3.0	sr. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	746.2	8.0	sl. jug	jasno	
Srednja včerajšnja temperatura 0.4°, za 0.7° nad normalom.						

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,
priporoča se v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spadajoča dela. 9 32—1

Vabilo

redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Stari Loki,
registr. zadruge z neomejeno zavezo“,
ki se bo vršil

v nedeljo dné 7. marca 1897 ob 3. uri popoldne
v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskega pregledovalca.
3. Potrjenje računa za l. 1896.
4. Volitve načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
5. Razni nasveti.

V Stari Loki, dné 19. februarja 1897.

132 1—1

Načelstvo.

V najem se dá, oziroma prodá

hiša šte. 153

z dvoriščem in vrtom
v Tržiču na Gorenjskem.

Več se zve pri hišni posestnici Jožefini Zeme
št. 109 v Tržiču. 133 3—1

Na prodaj je:

I. Jednonadstropna hiša s šestimi stanovanji in sicer: 4 stanovanja po 2 sobi s kuhinjo, 2 podstrešni sobi s kuhinjo, 1 soba s kuhinjo. — Pod vso hišo so kleti. Lep vrt, hlev in drvarnica. Nahaja se v Spodnji Šiški poleg južne železnice.

II. Več sveta za zidavo hiš (katere po pogodbi tudi sam zidam) poleg Koslerja v Šiški.

III. Jednonadstropna hiša s tremi stanovanji po dve sobi s kuhinjo, dve stanovanji po jedno sobo s kuhinjo; pod hišo lepa kleti, pri hiši blizu 120 sežnjev velik vrt — v Vodmatu.

Kdor želi kaj kupiti, oglasi naj se pismeno ali ustno pri podpisnem.

Franc Gregore,

139 3—1

zidarski mojster v Mengšu št. 25.

Razpisuje se služba organista in cerkovnika v Radoljci.

Mesečno plačilo 34 goldinarjev s tem, da mora za pomočnika sam skrbeti.

137 1—2

Cerkveno predstojništvo.

Na stanovanje in hrano

se vsprejmejo 136 2—1

dekleta

pri zanesljivi gospej — Kje, pové upravnistvo.

Hiša na prodaj.

V Gornjem Kašlju blizu večke tovarne za papir je po gospodarjevi smrti na prodaj hiša št. 15 v gospodarskih poslopih in jedno njivo vred. Prav primerna je hiša za kako prodajalnico, in je že tudi 14 let bila trgovina v njej. — Več se izve pri lastnici Frančiški Močilnikar v Gor. Kašlju št. 20. 151 1 123 3—3

Na prodaj je

lahek, na pol pokrit koleselj

za samotež in za dvojno uprego.

Več izve se pri županu Hribarju v Ljubljani. 92 3—3

Prodajalnica s kuhinjo

oddá se s 1. majem v najem na Valva-zorjevem trgu (prej Nemški trg) šte. 5.
Več se izve pri F. Supančič-u. 96 3

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznanih diplom.
Kwizde korneuburški redilni prašek.

Živinozdrav. diet. sredstvo za konje, govedo in ovce.
Rabi se že tekom 43 let, po največ blevih, ako žival neče jesti, slabo prebavlja, v zboljanje mleka in da daje več mleka.
Cena škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr.
Pristen je le, ako ima poleg natisnjeno carstveno znamko. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga:
Franc Iv. Kwizda
c. in kr. avstr.-ogrski in rumunski dvorni zalagatelj
okrožni lekar v Korneuburgu
112 1 pri Dunaji. II

Zobozdravniško obvestilo!

Da preprečim neosnovane govorice, uljudno obveščam sl. p. n. občinstvo, da **dospem v kratkem v Ljubljano, kjer stalno ostanem**

Velespošt.

Avg. Schweiger
zobozdravnik.

1 8

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:

Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Collegit Jos. Erker. Cena 1 gld. 50 kr.

Wolf-Pleteršnikov slovensko-nemški slovar, dva zvezka, nevezana 11 gld. 50 kr., v pol-sagrinastih izvirnih platnicah 14 gld. 50 kr.

521 52-32

Prej. duhovščini
vjudno priporočam
svoje delavnice

slikarstvo na steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarstvom

Ed. Stuhl
v Gradcu.
Annenstrasse 35.
Najboljša spri-
čala in pohvale
za izvršena dela
razpoložam na
zahtevo.

LUDOVİK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-22

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 2 10-8

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujava, zelene, bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi **kabljiče za štedilnike**, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak, med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. **Železnato kiselno vino, sagra vino** (odvajajoče) itd.

Družinska

menthol-ustna in zobna voda

je **najcenejša** in **najboljša** nadome-
stilo odola in enakih ustnih vód.

Velika steklenica velja 80 kr., 6 stekl.
velja gld. 4- franko.

Ta esenca nima nikakih ne ustom,
ne zobem škodljivih snovij, marveč le
dobro učinkuje.

Mr. Ph. Mardetschlaeger,
kemik in lekarnar.

Menthol-zobni prašek, 1 kositarina
škatljica 30 kr.

Ker ne oddajam v zalogo svojih iz-
delkov, naj se cenj. naročniki blagovolijo
obratiti naravnost na 54 52-6

lekarno „pri zlatem orlu“
v Ljubljani, poleg železnega mosta.

Razpisuje se zopet

služba organista

na Prežganjem (P. Litija).

Ko bi prosil-e ne hotel prevzeti zemljišča in
gostilne, določi se plača po dogovoru.

125 2-2

Jos. Pristov, župnik.

Št. 6139.

138 3-1

Razglas.

Pri mestnem knjigovodstvu ljubljanskem izpraznjeno je mesto

knjigovodje

s prejemki II. činovnega razreda, event. služba **revidenta** s prejemki IV. činovnega razreda, **oficijala** s prejemki V. činov. razreda in **asistenta** s prejemki VI. činovnega razreda.

Prosilci za jedno ali drugo teh mest morajo dokazati, da so se izšolali na kaki srednji šoli, ali na zavodu jim jednakem, ter da so prebili izpit iz državnega računarstva in pa blagajniški izpit.

Prošnje, opremljene s potrebnimi izkazili, vložiti je predpisanim potem

do dné 5. marca letos

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 18. februarja 1897.

P. n.

Podpisani si usojam slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem **otvoril**

v Ljubljani na Jurčičevem trgu št. 3

(prej prodajalnica gosp. Ed. Mahra)

svojo novo in elegantno urejeno

brivnico

Ker sem si prid bil v Ljubljani, kakor tudi na Dunaju potrebne spretnosti in doslej užival slav občinstva zaupanje in zadovoljnost, upam, da me bode slavno p. n. občinstvo v mojem novem podjetju podpiralo s svojim obiskom. — Potrudil se bodem slavnemu p. n. občinstvu najbolje postreči ter se najtopleje priporočam

odličnim spoštovanjem

Engelbert Franchetti.

100 3-2

Usojam si prečastiti duhovščini, sl. občinstvu in vele-
spoštovanim odjemalcem uljudno naznaniti, da sem z dnem
8. februarja t. l. **preselil** svojo

trgovino s klobuki, čepicami
in krznarskimi izdelki

iz prejšnje prodajalnice v gosp. Kirbiša hiši na Kongresnem
trgu v novo urejene

prodajalnične prostore

v Wolfovi (preje gledališčni) ulici št. 5

Ob tej priliki se priporočam vsestranski ter prosim, da
se mi ohrani tekom 23 let pridobljena časteča me blagonaklo-
njenost sl. občinstva.

Velespoštovanjem

Anton Krejči

119 15-2

Istotam je tudi trgovina s klobuki za dame.

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo
po jako nizki ceni. 711 19

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

Žrebanje
danes zvečer ob 8. uri.

22 21

Glavni dobitok

(134) 3)

1023

75.000 kron v gotovini
z 20% odbitkom.

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi
odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko

Je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislo gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fos-
forne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za **zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini**, za vsa žita, oko-
palne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavne nasade in posebno za
gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate.
Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne,
ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago.

Vprašanja in naročila naj se pošiljajo 56 36-5

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Braje za gospode,
bell chiffon, gladke na praih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1.10 do 2.75
do 5.25 .. 15.—

Braje za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1.— do 1.40
do 5.75 .. 7.75

Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1.40
do 4.50 do gld. 7.50

Dvanajst ovratnikov
od gld. 1.80 do 2.20.

Dvanajst manšet
od gld. 3.30 do 4.60.

12 prečlog
(Vorher-Jen)
od gld. 3.25 do 5.—

Za kroj, brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 66 5

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-25

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo,
katero pospešuje slast in prebavljenje
ter odvrta počasi in lahkično.

Opomin! Vsi deli zavoja imajo
poleg odtisnjeno oblastveno potrjeno
varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spornerejeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti
20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloge v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kávo?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje
ohraniti in utrditi, pa ob
enem noče pogrešati prijetnega
kavinega užitka. Bobova kava je,
kakor znano, škodljiva, ker preveč
živce razburja; ako se jej pa Kath-
reinerjeva primeša, jej odvzame
škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take, ki bolehájo
na živcih ali v želodcu, izkazala se je Kathreinerjeva kava, čista
brez primesi, v tisočerihi slučajih kot najboljša, najzdravejša in lahko
prebavljiva pijača. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki je tečna
in se prilega slabemu in rahlemu telesu, naj bo že čista ali mešana
z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim okusom se kmalu vsem prikupi.

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati okusno
in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo. Naj bo čista
ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu. *****

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v resnici zdrava
družinska pijača,
čist prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdelana in po
Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanem in od največjih strokovnjakov
prekušenem načinu z okusom prave bobove kave
prekisana. Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus
ptuje bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti
domačega slada. *****

Prošnja: Kdor noče biti goljufan in oškodovan,
naj pazi pri nakupu na varnostno znamko
in na obliko in strani **Kathreiner.**

Zavoji brez imena „Kathreiner“ niso pristni.

Razglas

o zidanji nove cerkve v Sostrem.

Podpisani župnijski urad oddaja zidanje nove cerkve v So-
strem pri Ljubljani, pošta Spodnja Hrušica. Stavba nove cerkve
mora biti do 10. oktobra 1. 1897. vsaj v toliko zgotovljena in dovršena,
da se more čez zimo v nji vršiti služba božja. Za novo zgradbo je določena
svota 34.600 gld. — Načrti, splošni in posebni pogoji so na razpolago v
župnijskem uradu v Sostrem. — Oferte s 50 kr. kolekom naj se pošljejo na
župnijo Sostro zapечатeni do 9. marca do 9. ure dopoldne.

Vsak podjetnik mora 5% vadij priložiti svoji ponudbi in zapечатeno
poslati na župnijski urad.

Župnijski urad Sostro,

dné 18. februarija 1897.

Mih. Zupan, župnik.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vzenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 12 52-7

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Dunajska borza.

Dné 19. februarija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 80
Avstrijska zlata renta 4%	122 80
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 50
Ogerska zlata renta 4%	121 80
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 85
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	943
Kreditne delnice, 160 gld.	359 25
London vista	120 05
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 75
20 mark	11 76
20 frankov (napoleonor)	9 54
Italijanski bankovci	45 05
C. kr. cekini	5 68

Dné 19. februarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 80
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 15
Dunavske vravnave srečke 5%	127 50
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 25
Posojilo goriškega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	99 25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 90
Priporitetne obveznice državne železnice	326 —
južne železnice 3%	173 50
južne železnice 5%	128 —
dolenjskih železnic 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146 —
Avstrijskega rubečnega križa srečke, 10 gld.	19 75
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 50
Salmove srečke, 40 gld.	71 —
St. Genois srečke, 40 gld.	72 50
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	23 —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 —
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	400 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 25
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	160 —
Montanska družba avstr. plan.	82 85
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 —
Papirnih rubljev 100	126 87

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.